

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Čtvrtletník – únor 2017 – číslo 1
Trimestriel – février 2017
Driemaandelijks – februari 2017

EDITOR: Zuzana Jirglová, zuzana.jirglova@gmail.com
www.beseda.be - spolek@beseda.be
Bureau de dépôt: 1420 Braine-l'Alleud 1
PP 6/68473

MILÍ PŘÁTELÉ, NAŠI KRAJANÉ,

starý rok se nám přehoupal do nového jako obvykle velmi rychle, roky už neběží, jako když jsme byli mladí, ale letí! Ačkoliv na naší planetě dochází k evidentnímu oteplování, zima se do nás v Belgii po Novém roce svými mrazivými zuby zakousla vši silou. Zato jsme si už dlouho neužili tak krásně modrého nebe, které se nad námi klenulo po tolik dní! A všechno tu pokrýl sněh. Jistě si ho malí i velcí užili do sytosti, protože zimy se přece bát nemusíme, když se jí nebojí ani malé růžičkové poupátko, jež jsem objevila na zahradě. ☺

Je dobrým zvykem ohlédnout se zpět na rok právě uplynulý a zamyslet se nad tím, co nám dal, čemu jsme se naučili a co prožili. Z mého pohledu je besední bilance skvělá, na našich akcích nám přeje počasí, krajané nám jsou věrní, a i když nás někteří opouštějí (vracejí se do Česka či na Slovensko nebo se stěhují jinam, případně odcházejí do nenávratna), přicházejí k nám noví krajané a my je v naší početné besední rodině srdečně vítáme. Na dlouholeté členy samozřejmě nezapomínáme, všichni zde zanechávají nějakou pěknou stopu. ☺

Mnohé besední akce organizujeme sami, při jiných se bez pomoci neobejdeme, je to hlavně proto, že nemáme své vlastní prostory. Díky za ochotu a podporu patří Pražskému domu, kde pořádáme dvakrát ročně o víkend dýchánky, a též Stálému zastoupení ČR při EU, kde se koná Mikulášská nadílka. Uznání za podporu a skvělou spolupráci vděčíme velvyslanectví, konzulátu a Českému centru. Česká škola bez hranic, která stále žije pod hlavičkou Besedy, funguje nyní v podstatě samostatně.

Jistě si vzpomínáte na loňské divadelní představení o hraběnce Micuko, které jsme zhlédli v červnu a o kterém jsme psali v několika Zpravodajích. Vždy jsme zdůrazňovali, že se koná

pod záštitou europoslance pana JUDr. Jiřího Pospíšila, jehož parlamentní skupina ELS (EPP) měla představení finálně podpořit proplacením cestovného. Splnili jsme k tomu všechny podmínky: informace ve Zpravodaji, na webu, logo, dokonce i prezenční listinu s podpisy a e-mailovými adresami snad všech přítomných. Načež jsme se před pár týdny od paní režisérky

© foto Olga Schmalzriedová

dozvěděli, že po mnoha urgencích a půl roku trvající korespondenci, po dodaných zprávách v češtině i angličtině, fotografiích, fakturách a dalších požadovaných dokumentech dostali od ELS tuto lakonickou odpověď: „Vzhledem k tomu, že se jednalo o divadelní představení, nikoli o politický seminář, nemůžeme bohužel tuto položku proplatit.“ To byla tedy i pro nás doslova ledová lednová sprcha! Vždyť od samého začátku jednání na jaře 2015 bylo jasné, že jde o divadlo! Moje první reakce byla: to ale není spravedlivé! Tým si získal naše srdce, rozdělíme se o náš zisk. Jenže se ukázalo, že žádný nebyl, příjem převýšily náklady za smlouvané skromné

odměny herečky, režiséra a produkční, k tomu přibýly poplatky za divadelní sál, jež jsme platili kvůli původnímu zrušenému představení dvakrát. To však není ten hlavní důvod, proč vám to píšu. Mrzí mě, že jsme propagovali něco, co nebylo splněno. Pravda by neměla být skryta kdesi uprostřed časopisu, ale měla by zřít hned zkrake, aby se ji lidé dozvěděli. Proto jsme se po ní pídili: prý se v mezidobí od přípravy představení k jeho uskutečnění změnila pravidla financování projektů, na což nebyli umělci upozorněni. Představení vzniklo v produkci spolku Muzika Judaika, který utrpěl finanční ztrátu, a to není dobrá věc ve světě, kde se toho tolik točí kolem peněz a kde se finanční prostředky na kulturu a umění všude omezují. Ale svítla přece jen naděje, pan europoslanec totiž slíbil, že na náklady sám přispěje. My jsme nehledě na všechny peripetie poznali skvělé umělce a dobré přátele, kteří do projektu vložili své srdce a to je mnohem hodnotnější a trvalejší vklad než finance! Věříme tedy, že za námi do Bruselu opět někdy zavítají.

Ale přestaňte se ohlížet zpět, podívejme se, co nás v prvních měsících letošního roku čeká. Jsou to dvě literární besedy (jedna spíš historického rázu pro dospělé a druhá fantasy pro děti i dospělé), andělské vaření, Servácovská zábava, dětský den s grilováním... Věříme, že se na to všechno těšíte stejně jako my.

Přejeme vám v novém roce jen vše dobré, včetně toho, aby všichni kolem vás své sliby plnili. Hned bude život jednodušší, vidíte? A jelikož má každý začít nejdříve u sebe, slibujeme, že i my splníme vše, o čem vám tu píšeme.

Přijďte všude tam, kam vás zveme a kam vás to láká. V Besedě budete každopádně vždy vítáni, vždyť patříte do naší velké rodiny!

Olga Schmalzriedová

BESEDA

51, rue des Arbalétriers
1420 Braine-l'Alleud

Destinataire

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Mikulášská nadílka

K závěru krajského roku neodmyslitelně patří Mikulášská nadílka. Chystáme se na ni s děvčaty z výboru Besedy již od září. Datum však rezervujeme hned zkraje roku, aby si jej rodiče mohli zapsat do svých diářů. Jelikož jsme vždy měli na čekací listině 30 dětí a bylo nám líto je odmítat, řekli jsme si, že náš šikovný Mikuláš určitě zvládne pár dětí navíc. Rozhodli jsme se proto přidat do každé skupiny po 10 dětech. Objednali jsme celkem 120 adventních perníkových zvonků, 160 drobných perníčků na zdobení a 20 adventních perníkových betlémů pro pomocníky.

V přihláškách došlo ještě k jedné změně: členové Besedy mohli přihlásit své děti přednostně. Většina besedníků s dětmi v „nadílkovém věku“ této možnosti využila a dokonce se někteří naši dávní sympatizanti stali členy Besedy právě v tomto období. Věříme, že to byla jen poslední kapka do poháru sympatií, které k nám chováte, a my vás v Besedě srdečně vítáme.

Mikuláše máme věrného již hezkou řádku let, andělé i čerti jsou většinou sezónní, letos k nám poprvé z pekla zavítala i jedna čertice. Jak andělé, tak čerti, nehledě na to,

že jsou nováčci, plní svou úlohu perfektně. Andělé rozdali nejen naše adventní zvonky, ale i dárečky od Olomouckého kraje, čerti strašili celkem rozumně. Rozvážný Mikuláš vždy promluví ke všem dětem společně, pochválí je i pokárá a nabádá, aby se slušně chovaly a poslouchaly rodiče. Věřím, že i několik týdnů po Mikulášské nadílce rodičům jeho slova při výchově jejich ratolestí pomáhají. K Mikulášově autenticitě přispívají i všechny důvěrné informace, které Mikuláš může každému dítěti díky své kouzelné Nebeské knize sdělit.

Každoročním oříškem při plánování Mikulášské nadílky je sehnat dostatečný počet pomocníků. Nechceme totiž s žádostí o pomoc oslovovat rodiče, přejeme si, aby si odpoledne s dětmi skutečně užili. Je tedy třeba získat pro věc bezdětné mladé lidi anebo ty, kterým již děti odrostly. Pravidelně nám pomáhají i studenti češtiny, ti pokročilejší se procvičívají v jazyce, ti začátečníci zvládají aspoň ono známé „jedno pivo, prosím!“ Ale i tak to je pro ně zajímavá zkušenost.

Stejně jako v předcházejícím roce, i tentokrát se osvědčilo započítat do ceny vstupného slané nebo sladké občerstvení a nealko-

holický nápoj. Členové Besedy navíc dostali jako pozornost výboru zdarma přípitek k novému roku. Občerstvení na všech našich akcích pro vás s láskou doma připravují členky výboru. Pokud i vy pečete s radostí, dejte nám vědět, budeme rádi, když nám pomůžete. Ingredience vám samozřejmě proplatíme.

Na Mikuláši však děti nejen dostávají nadílku, ale také vyrábějí štěrchátka a zdobí perníčky. Tyto dvě aktivity jsou neměnné, ta třetí je každý rok jiná, po kapříkovi a Mikulášovi přišel na řadu stromeček z papíru. Všechny stromečky byly opravdu moc hezké, a to nejen díky šikovným dětem, ale i díky vedení Veroniky z Ateliériku Brusel.

Čím by byl advent a Mikuláš bez písniček, básniček a koledí? Ty odvážnější děti nám předvedly, co umějí, některé výkony byly téměř profesionální. Odměnou jim byl potlesk a růžička. Hudbu nám zajistilo osvědčené trio Martina, Zuzky a Ulfa. Neznalost slov nikoho neomlouvala, každý je dostal u vchodu, a tak museli ti, co seděli v řadě při kraji, občas zanotovat pár slov do putujícího mikrofonu. Společný zpěv odjakživa lidi sbližoval a v první prosincovou neděli na SZ tomu nebylo jinak!☺

© foto George Schmalzried

Na závěr, ale rozhodně ne v poslední řadě musíme poděkovat vedení Stálého zastoupení ČR při EU za poskytnutí prostor, kde můžeme nadílku pořádat. Za pomoc při samotné organizaci patří naše velké díky hlavně Simoně Petřů.

Ve stejný den jako my pořádala pro děti Česká škola bez hranic divadelní představení. Rodiče se tedy museli rozhodnout, kam půjdou. My jsme plánovaný počet dětí tentokrát nenaplnili, Mikuláš nadělil zvonky 108 dětem. Zbylé adventní zvonky však nepřišly nazmar, věnovaly jsme je dětem z dětského domova Les Salanges v Lillios. V době našeho příjezdu se ještě všechny děti ze školy nevrátily, ale ty, co byly přítomné, evidentně naše návštěva a dárky potěšily. Rozhodli jsme se tedy podpořit tento dětský domov a objednávat v budoucnu naše adventní dárky i pro tyto děti.

Olga

Děti z dětského domova © foto Olga Schmalzriedová

Slova rodičů:

Tímto bychom celému vašemu týmu chtěli moc poděkovat za včerejší Mikulášskou nadílku na SZB! Jindřišek byl plný dojmů a my samozřejmě také! Společně zpívání koledí i volání a přítomnost Mikuláše se všemi pomocníky jsme si moc užili, aktivity pro nejmenší byly jako vždy moc fajn a těž občerstvení nám velmi chutnalo :-)

Zároveň musíme moc poděkovat za obětavost, kterou všichni akci věnujete!

Trejbalovi

Děkujeme moc za krásnou Mikulášskou besídku, úžasné provedení i atmosféru. Děkujeme všem za veliké úsilí, které do akce vložili. Moc jsme si to s dětmi užili. Mějte se krásně, pěkný zbytek adventu,

Anna

Reakce pomocníků:

Dodatečně ještě jednou - díky za pozvání na besídku. Letos jsme si to výtečně užili, s dětmi u stolu byla legrace, líbilo se

nám to mnohem víc než za barem (tam já tradičně kulatím díky ochutnávání všech těch dobrot). S pozdravem,

Tomáš

Behem Mikulasovy navstevy jsem pomahal v baru. Kdyz jsem se nabidl jako dobrovolnik, nebyl jsem si jisty, jestli by moje cestina stacila. Ale dalsi dobrovolnici byli moc mili a rikali, ze mluvim dobre, tak jsem si citil jistejsi. A moje cetne navstevy do ceskych hospod mely odmenu - znal jsem vsechna slova o napoji a o jidle, tak jsem vsem rozumel a vsichni mi rozumeli. Mel jsem skvely cas jako barman na par hodiny. Procvicil jsem si cestinu, videl jsem rozdily mezi ceskym a belgickym Mikulasem, ochutnal jsem dorty a chlebycky, a pil jsem moje oblíbene ceske pivo. Navic jsem dostal velky krasny a lahodny vanocni pernik, ktery jsme snedli s rodinou ve Spansku. Kratce receno to bylo super odpovedne, kdyz jsem se bavil tak moc jako deti.

Germán

Poznámka: Germán mě požádal, abych text opravila. To jsem však odmítla, protože by ztratil své neopakovatelné kouzlo. Text je tedy zcela autentický. Kdyby měl Germán českou klávenici, doplnil by do textu diakritiku sám, tak dobře umí česky!

© foto George Schmalzried

Symbolika vánoček

V sobotu 10. prosince 2016 jsme společně pekli vánočky již podvanácté. Tentokrát se u nás sešlo 22 krajanů, včetně dvou dětí, sedm dalších přihlášených nakonec z různých důvodů přijít nemohlo. Strávili jsme spolu velice příjemný den a večer, upekli 13 krásných vánoček, na kterých si pak krajané doma pochutnávali buď hned, nebo si je uchovali na Vánoce.

Vánočku jsem se naučila plést, když mi bylo asi 10 nebo 12 let, ani se mi věřit nechce, že je dělám už tak dlouho! Dokud jsem však sama neměla rodinu, neuměla jsem zadělat těsto na vánočku, ani ji upéct. To dělala moje maminka. Mým úkolem bylo právě ono pletení. Po mnoho let jsem však před svátky musela znovu přemýšlet, jak se to vlastně z těch čtyř pramenů plete... Nyní to už nezapomenu, jen v době letošních svátků jsem upekla a rozdala přátelům, studentům, sousedům a také rodině 20 vánoček. Aby to nezapomněli ani ti, kteří se vánočky u nás učili dělat, vymyslela jsem pro ně jasné pokyny: „spodem, vrchem, překřížit“. Kdo to s nimi jednou zkusil, už to nezapomene!

Přesto jsem se letos naučila něco nového: díky poutníku Petru Hirschovi

(vzpomínáte na jeho návštěvy v srpnu 2014 a v květnu 2015?) jsem objevila symboliku vánočky. Jak je možné, že mě dřív nenapadlo zjišťovat, proč vánočku děláme právě takto?! Vždyť snad všechno spojené s vánočními svátky je silně symbolické. Ráda se nyní s tímto poznáním s vámi podělím:

Čtyři spodní a nejsilnější prameny *cůpku představují zemi, slunce, vodu a vzduch. Tyto živly bychom měli respektovat, neboť jsou základem našich životů. Z prostředního cůpku spleteného ze tří*

pramenů by nám nemělo nic scházet. Prameny totiž představují rozum, vůli a cit. Nad tím vším má bdět vědění a láska zapletené do dvou vrchních pramenů.

My nahrazujeme vrchní dva prameny jedním obzvlášť dlouhým, který přeložíme napůl a zkroutíme. Že by láska a vědění v našich vánočkách byla jedním velkým a nedělitelným celkem? Druhou letošní prosincovou sobotu si to opět vyzkoušíme v praxi. Jako obvykle - jste srdečně zváni.

George a Olga

© foto George Schmalzried

Andělské vaření a pečení

Uvědomuji si, že to je trochu drzý a taky provokativní název, ale dovolu mi, abych vám vysvětlila, jak k tomu došlo. Na grilování nebo při pečení vánoček jste si možná všimli mé světlezelené zástěry s nápisem „Královna kuchyně“. Tu mi před dvěma lety věnovaly moje milé stážistky Alžběta, Markéta a Tereza. Dost často totiž nosím na kurzy češtiny něco z domácí kuchyně, hlavně když se probírají témata jako Jídlo a pití, V restauraci nebo Návštěva v rodině. Večer a po práci se totiž s hladovým žaludkem v cizím jazyce o jídle mluví dost těžko...

O vánočních svátcích jsem v kuchyni přemýšlela, čím zpestřit náš tradiční besední program v novém roce. Hodně se dnes mluví o zdravé výživě a o tom, že se polotovarům nedá moc věřit. Že nejlepší je nakupovat jen základní potraviny a připravit si jídlo doma, čímž se vyhneme mnoha nežádoucím chemikáliím. A tak se navracíme k tradičním receptům, babským radám a podobným věcem a mě prostě napadlo, že bych mohla pro zájemce uspořádat jakési společné vaření českých jídel. Nejsem sice kuchařka, natož „královna“, ale mám víc jak 30letou kuchařskou zkušenost a jsem od přírody učitelka, tak to snad společně zvládneme. A proč máme v názvu přívlastek „andělské“? Protože v den D má svátek Anděl! ☺

Ale k samotnému vaření:

Datum: sobota 11. března 2017 od 15 hodin (konec nejistý, snad ve 20 hodin)
Místo: rue des Arbalétriers 51, 1420 Braine-l'Alleud
Jídelniček: polévka z čerstvého droždí, zeleniny a ovesných vloček (B-vitaminová bomba) sekaná pečeně s vejci, špalíčky z bramborového těsta, smažená cibulka, dušené červené zelí tvarohová bábovka
Program: Vše společně připravíme, upečeme a uvaříme a taky společně sníme. Zbytky si rozdělíte s sebou domů, proto si přineste různé skleničky a nádobky s víčky.
Podmínky: Maximální počet účastníků a účastnic je 15 osob. Děti s sebou tentokrát raději neberte, nebudete mít na ně čas. Partnery vezměte, pokud budou též vařit a vejdou se do počtu. Hlaste se na adresu: beseda.belgie@gmail.com. Na účet Besedy: BE26 3630 3022 4129 pošlete příspěvek 10 € za osobu na nákup všech ingrediencí, do zprávy napište heslo VAŘENÍ. Receptář dostanete s sebou, pracovní postup si do něj budete zapisovat sami.

Angel © foto George Hodan

Beseda s Milenou Štráfeldovou

Představovat našim krajanům Milenu Štráfeldovou by bylo nošením dříví do lesa. Na počet není jejích návštěv v Belgii mnoho, ale o to víc jsou hodnotné a přínosné! Poprvé k nám přijela jako redaktorka Radia Praha, když v roce 2004 slavila **Beseda sté výročí založení**. Podruhé zavítala do Belgie se svou divadelní hrou **Osamělé večery Dory N.** a při své minulé návštěvě nám představila román **Guláš pro Masaryka**.

Milena píše o nelehkých osudech hrdinů, kteří jí evidentně přirůstají k srdci. Nejsou to prvoplánoví hrdinové, na jaké jsme zvyklí. Jsou to vedlejší postavy, které stojí po boku těch, jež všichni z historie dobře známe. Bez podpory ze strany těchto zastíněných hrdinů by se však nejspíš tolik neproslavili. Na besedě mluví paní redaktorka o svých

postavách klidným, vyrovnaným hlasem, ve kterém je hloubka poznání i obdiv k těmto lidským osudům, jejich houževnatosti, vytrvalosti a trpělivosti, se kterou snášejí těžký úděl. Mileniný názor jsou leckdy kacířské, často se neshodují s běžnou interpretací našich dějin a pohledem na národní hrdiny. Svůj názor nám paní spisovatelka nevnučuje, svou moudrostí nás šikovně vede k zamyšlení a snaze o osobní přehodnocení různých mýtů a mylných představ, jež jsme za svůj život posbírali. Tolik tedy můj osobní pocit ze čtení autorčiných děl.

Tentokrát nám **Milena Štráfeldová** přijde představit historický román, který má v nakladatelství Garamond vyjít letos na jaře. Jmenuje se **Svatý rváč** a vypráví o Jeronýmu Pražském. Setkání s Milenou Štráfeldovou proběhne v **Českém centru** (avenue Adolphe Buyl 150, 1050 Brusel) v **pátek 24. února 2017 od 19 hodin**. Občerstvení zajistíme. Pro snadnější organizaci se hlaste na spolek@beseda.be.

Před besedou (od 18 hodin) a po ní se bude též konat **burza knih**. Seznam vám na požádání pošleme, rezervované knihy přivezeme a další volné knihy vystavíme. Chápeme, že se lehceji rozhodujete, když můžete knihu podržet v ruce, prolistovat ji, polaskat, případně se do ní začíst, než když si vybíráte ze seznamu, byť by byl sebelepší. Vítězek burzy půjde opět na podporu o.p.s. **Zajíček na koni**. Těšíme se na vás!

za výbor Besedy - Olga

Synopse (zkráceno): Historický román Svatý rváč se z krátkých a mnohdy jen útržkovitých dobových zpráv snaží zrekonstru-

ovat životopis Jeronýma Pražského, nejvýznamnějšího žáka a blízkého přítele Mistra Jana Husa. Jeho život sleduje od dětství a studií v Praze přes cestu na univerzitu v Oxfordu a pouť do Svaté země. Během svého krátkého působení na dalších evropských univerzitách Jeroným získal tři mistrovské tituly. Po návratu do Prahy se zapojil do obrodného procesu v církvi, který mimo jiné vyústil ve vydání Dekretu kutnohorského. Právě na něm měl Jeroným zásadní podíl. Následují další cesty, i ta poslední do Kostnice, která roku 1416 skončila jeho smrtí na hranici.

Autorka v textu charakterizuje Jeronýma Pražského slovy svého fiktivního odborného poradce: *Janův nejvýznamnější žák se nespravedlivě ztrácí v jeho stínu. Byl věčně druhý. Sám Hus přitom napsal, že Jeroným je čtyřikrát vzdělanější než on! Vždyť studoval na nejlepších evropských univerzitách, Evropu prošel křížem králem, dostal se až do Svaté země nebo do Litvy. V tom se mu Hus a vlastně nikdo z jejich současníků nemohl rovnat. Byl to Jeroným, kdo do Prahy ze světa stále znova přinášel nové myšlenky a podněty. A kdo taky dokázal srovnávat české poměry s evropskými. Hus byl jistě uvážlivější než Jeroným, v rozhodujících chvílích to ale byly Jeronýmovy přidržené kousky, které pohnuly dějinami.*

Přesto se o tomto „věčně druhém“ českém reformátorovi ví velmi málo. Román Svatý rváč se beletristickou formou pokouší tuto proluku v našem poznání alespoň z části vyplnit.

Milena Štráfeldová, 27. 10. 2016

Milena Štráfeldová © foto Dušan Dostál

Zajíček na koni a burza knih

Naši pravidelní čtenáři nemohou pražskou obecně prospěšnou společnost Zajíček na koni neznat. Ti pozornější vědí i o kavárně AdAstra, kterou společnost provozuje v Praze 2 (Podskalská 8). V loňském roce jsme na činnost Zajíčka věnovali veškerý výtěžek z burzy knih, který se díky štědrosti některých z vás vyšplhal na 600 €, z toho suma za samotné knihy činila 403 €.

Zajíček na koni, který sám potřebuje pomoc, protože je slabý a trpí handikepem, se však též snaží pomáhat a přinášet radost tam, kde mu síly stačí. Před vánočními svátky jsem obdržela objemnou obálku s desítkou tenčích obálek, ve kterých byly krásné obrázky vyrobené dětmi (a snad i dospělými) postiženými Downovým syndromem, jimž tato společnost pomáhá. Některé obálky se mi ještě nepodařilo předat, jiné už potěšily ty, kterým byly určeny. Za všechny otiskujeme reakci

Příklad obrázků vyrobených dětmi ze Zajíčka na koni © foto z archivu Besedy

Martiny: *Děkuji mnohokrát za dárečky, takové krásné jsem již dlouho nedostala!!!! Opravdu mě potěšily a pohrály u srdce. Když zase bude nějaká akce na podpoření, tak se určitě zúčastníme.*

Posuďte sami, jaké pěkné obrázky se o letošních svátcích vyjímaly u nás doma.

Burza knih pokračuje i v letošním roce a výtěžek opět připadne Zajíčkovi na koni. Na požádání vám ráda zašlu seznam všech knih, které máme nyní

k dispozici. Knihy se samozřejmě lépe vybírají, když si je můžete prolistovat. To vám umožníme již 24. února a pak opět 26. března, kdy pořádáme besedy se spisovatelkami. Na burzu přineseme však jen některé vybrané knihy, přivést všechny není v našich silách, proto si nezapomeňte pročíst též seznam. I vy můžete přinést na burzu své knihy, které již nepotřebujete. Můžete je vyměnit za jiné či prodat a výtěžek věnovat na Zajíčka. Uděláte několikanásobně dobrý skutek!

Děkujeme a těšíme se na viděnou.

Olga

ČESKÝ KALENDÁŘ 2017

Tradiční ročenka plná zajímavého čtení na téma česká historie, výročí roku 2017, významné osobnosti, česká příroda, poezie, povídky, písničky, křížovky, úryvky ze zajímavých knížek, fejetony aj. Vhodný dárek pod stromeček i jako podpora při výuce českého jazyka a reálií v kurzech češtiny pro Čechy v zahraničí apod. Vydáváme již od roku 1996.

Brožovaná publikace, cena v ČR 150 Kč + poštovné 21 Kč, v Evropě 10 EUR a v zamoří 15 USD i s poštovným. Platit je možno na účet 110 103 4001/5500, elektronicky či složenkou, v zahraničí u našich zástupců nebo prostřednictvím známých či příbuzných v ČR.

Objednávejte na: strizovska@seznam.cz nebo tel.: +420 739 091 057

Beseda a literární dílna – Markéta Prášková

© foto z archivu spisovatelky Markéty Práškové

Cestování časem, kouzla, poklad, válka, přátelství, dobrodružství... toto vše a mnohem více naleznete v knihách **Klobouky z Agarveny české autorky Markéty Práškové**. Ta zavítá do Bruselu na konci března a stráví noc s dětmi z České školy bez hranic v rámci projektu Noc s Andersenem. My jsme si dovolili využít této příležitosti a uspořádat s paní Práškovou besedu a literární dílnu den poté, tedy v neděli 26. března 2017.

Rádi bychom pozvali vás, příznivce fantastické literatury, malé i velké, abyste si přišli popovídat s autorkou knih, které obdržely již několikrát literární Cenu Karla Čapka. Tématem budou nejen knihy Klobouky z Agarveny, ale i to, jak vzniká příběh jako takový. Na účastníky čeká také **burza knih** (výtěžek poputuje opět Zajíčkovi na koni) a společné aktivity v rámci literární dílny. Další informace o spisovatelce a jejích knihách naleznete na www.marketapraskova.cz.

Kdy: v neděli 26. 3. od 15:00 burza knih, od 16:00 do 18:00 beseda a literární dílna

Kde: Pražský dům, avenue Palmerston 16, 1000 Bruxelles
Rezervujte si místo zasláním vašeho jména a počtu osob na spolek@beseda.be do pátku 23.3.

Občerstvení zajištěno.

Zuzana

ČESKÝ KRAJANSKÝ SPOLEK
ČLEN 2017

Spolek krajanů v Belgii od roku 1904
Amicale des Tchêques de Belgique depuis 1904
Vereniging van Tsjechen in België sinds 1904

Jméno a Příjmení
BESEDA

Milí přátelé besedníci,

máme tu další nový rok a s ním opět vyvstává otázka členských příspěvků. Netlačíme na vás, ani nijak nespěcháme, máte na to celý kalendářní rok. Váš také někteří z vás, kteří poslali příspěvek až na konci minulého roku, najdou na tomto místě svou členskou kartičku za rok 2016. Na jiné se zde bude usmívat nová kartička, neboť celá čtvrtina našich stálých členů svůj příspěvek na rok 2017 již poslala. Vítejte v naší besední rodině všechny nové členy, bylo jich poslední dobou hned několik. Z členství

v Besedě vám žádné povinnosti nevyplývají, dostáváte tištěný Zpravodaj, máte nárok na snížené vstupné na některé naše akce, případně na nějakou malou pozornost.

A jak členství v Besedě obnovit či se jako člen Besedy přihlásit? Členství vzniká zaplacením příspěvku na účet ING na jméno **Beseda**. IBAN má číslo BE26 3630 3022 4129 a BIC je BBRUBEBB. Výše ročního příspěvku zůstává **15 € za jednotlivce a 25 € za rodinu**, dobrovolnému navýšení se meze nekladou. Pokud v daném kalendářním roce příspěvek nezaplatíte, členství v Besedě vám automaticky zaniká.

Občas máme pocit, že si někteří krajané myslí, že jsou členy Besedy, pokud dostávají naše e-maily. Musíme vás zklamat, není tomu tak, jste však našimi přáteli a sympatizanty, kterých si též vážíme, a rádi se s vámi na našich akcích setkáváme. Na besedních stránkách si o nás můžete přečíst víc: <http://beseda.be/o-nas>

V letošním roce nás čekají volby do výboru Besedy, konají se každé dva roky. Navíc již celý rok fungujeme v oslabeném složení, neboť dvě členky výboru nás požádaly o uvolnění, jedna z důvodu pracovních povinností, druhá ze zdravotních důvodů. Čekáme tedy, že náš tým posílíte, že se mezi našimi členy najdou dobrovolníci, kteří by se rádi zapojili do organizování našich aktivit, ať už jako členové výboru nebo alespoň jako občasní pomocníci při větších akcích. A nemusí být ve výboru jen samé ženy, i muže mezi sebe přijmeme rády! Valná hromada s volbami proběhne na podzim, takže máte ještě nějaký čas na rozmyšlenou. Těšíme se však na vaše podněty již nyní.

za výbor Besedy - Olga

Když se žení Čech v Belgii aneb A co naše zvyky?

Když se nám narodí miminko, pečujeme o ně, mazlíme se s ním a vůbec nemyslíme na to, jak rychle z něho roste nový dospělý člověk! Stále je to naše dítě, ale už chodí do školy, pak na „vejšku“, třeba už ani nebydlí doma, případně jen vyletí z hnízda na nějaký ten Erasmus a zase se vrací. A najednou náš malý-velký třímá diplom, dostane práci, zařizuje si vlastní domácnost, má partnera... a jednoho dne přijde k rodičům a ohlásí, že se bude ženit. To se sice dá čekat, ale přesto si řeknete: a jeida... jak se to dělá - ženit syna (případně vdávat dceru)? A jak se to dělá, když jste v zemi cizinci? Doporučuji vám najít si na besedních stránkách pěkný článek ve **Zpravodaji číslo 3 z roku 2009**, kde nám Kristýna radí co a jak. Dnes je to šťastná manželka a maminka dvou malých česko-belgických ratolestí.

Starat jsem se o nic nemusela, jen ty české zvyky a tradice mi ležely na srdci a v hlavě. Naštěstí moje nastávající „krásná dcera ze zákona“ proti tomu nic nenamítala, právě naopak. Nevím, jak jste na tom vy, ale já jsem zvyky přejala od svých rodičů, aniž bych si kladla otázky, proč se to dělá tak či onak, jaký mají zvyky smysl, jakou symboliku nesou.

Jenže když si bereme cizince, je třeba jemu a jeho rodině vysvětlit, proč děláme to či ono. To je i důvod, proč toto zamyšlení píšu, třeba se to bude někdy hodit i vám.

Kytici pro nevěstu, pro svědkyně a děvčátka, která přinesou prstýnky, zařizuje bezesporu ženich. Jeden problém nám však vyvstal. K české svatbě neodmyslitelně patří **myrta**, zdobí se jí auta i oblečení všech svatebčanů. V Belgii mívají květinu v klopě jen muži. Už jste zkoušeli najít zde květinářství, které myrtu nabízí? Slovo „myrthe“ sice znají, ale pletou si je s borůvkám (myrtille). A dokonce ani to, co se zde v zahradnictvích jako myrta opravdu nazývá, se myrtě zrovna nepodobá. Přemýšlela jsem, zda musí myrta na svatbě skutečně být, zda bychom se bez ní neobešli. Neobešli! Už nevím, na kterých stránkách jsem našla vysvětlení, proč je myrta tak důležitá: *V antických dobách myrta symbolizovala mládí a krásu a byla zasvěcena bohyni lásky a manželství – Afrodité. Drobný stromek s bohatými větvičkami se začal nazývat Venušin strom. Myrta v současnosti symbolizuje štěstí, nevinnost a také stálost manželských citů. V minulých dobách si dokonce každá nevěsta pěstovala svou vlastní myrtu, kterou využila ve svůj svatební den. Netušíte, kam vývazek s myrtou*

připnout? Poradí vám staročeský zvyk. Svobodným se připíná myrta na levou stranu a ženatým či vdaným na pravou stranu. Díky tomuto praktickému označení se svobodní mohli snadno seznámit... My jsme nakonec měli vývazek s buxusem, je také stálezelený, česky se mu říká zimostřáz (lidově krušpánek), snad tu slibovanou stálost citů bude umět též pohlídat. ☺

Proč na svatbě **rozbíjíme talíř**? Že střepy přinášejí štěstí, je známé snad po celé Evropě. Ale proč to musí novomanželé společně uklízet? Naším novým příbuzným jsem vysvětlila, že je třeba rodičům dokázat, že umějí spolupracovat, rozdělit si úkoly tak, aby jejich domácnost dobře fungovala.

Proč novomanželé jedí **svatební polévku** z jednoho talíře, a dokonce musí krmit jeden druhého? Tohle jsem zdůvodnila tím, že musí svým rodičům předvést, jak by se postarali o svého partnera, kdyby se mu / jí přihodilo něco zlého. Zdá se to logické, ale nevím, zda to je pravda, pokud máte jiné vysvětlení, sem s ním!

Ženich a nevěsta stojící na kůži, které se říká oslí, protože ti, kteří se na ni postaví, jsou údajně oslově! :-)

© foto Nancy Martin

Před svatbou se pečou speciální **svatební koláče**, které se roznášejí sousedům, přátelům a příbuzným. Ale proč mají být tyto koláče vázané a proč se nesmí při pečení rozlepit? Nejspíš symbolizují to, že sňatek je svazek, který by měl vydržet po celý

život. K přípravě svatebních koláčů patří i **koláče rohové**. Říká se jim tak prý jednak proto, že se dřív pekly v rohu plechu, ale hlavně proto, že na nich jsou všechny čtyři klasické náplně: tvarohová, maková, ze švestkových a jablkových povidel. Rohové koláče dostávají jen svobodní. Zvyk radí, že se mají sníst pod stolem, aby kouzlo fungovalo a daná osoba se do roka vdala / oženila. Na této stránce a na webu Besedy najdete náš rodinný recept a ještě zde uvádím jedny zajímavé stránky, které jsem při psaní této své zpovědi objevila: <http://megvkuchyni.cz/speciality/svatebni-special-jak-na-svatebni-kolacky/>

Svatba se vydařila, šťastný mladý pár prožil nezapomenutelný den a my jim přejeme, aby se jim vydařilo i manželství. Mé přání štěstí a porozumění patří však všem zamilovaným, ať už jsou oddaní nebo ne. Ať prožívají trochu toho valentýnského nadšení po celý rok, ať je každý den, nejen 14. února, tak trochu svátečním! Když bude na naší zemi více šťastných lidí, bude i život na ní krásnější!

*mamka Olga
(do roka a do dne babička)*

Recept na svatební koláče:

1 kg polohrubé mouky
40 dkg másla
10 dkg sádla
6 žloutků
7 dkg čerstvých kvasnic nebo 2 sáčky sušených
1 balíček prášku do pečiva
15 dkg cukru
3 dcl mléka
špetka soli

Ingredience zpracujeme ve vláčné těsto, sůl přidáváme až nakonec. Nenecháváme kynout. Těsto, se kterým nepracujeme, uchováváme v chladu. Část těsta hned vyválíme, krájíme (nejlépe rádýlkem) na malé čtverečky, poklademe je náplní, povytáhneme všechny čtyři růžky, které pečlivě propleteme tak, aby se nerozvázaly. Všechna vzniklá čtyři očka na koláčku by měla být vidět. Koláčky klademe na plech (asi 5 x 6-7 kusů) a sypeme drobenkou. Pečeme asi 8-10 minut při teplotě asi 170° C (podle typu vaší trouby).

© foto z archivu

Střípky ze starých časů - tentokrát Mikuláš

Mikuláš (1996)

Mikulášská zábava (2000)

Mikulášská zábava (2002)

© foto z archivu Besedy

Kterak krajany hledali jsme ve Švédsku...

Milí krajané,

mnozí z vás zemi, o které budu psát, jistě navštívili anebo ji alespoň znají třeba jako severskou velmoc plnou pohodového a chápavého obyvatelstva. Jiní možná znají její slavné vědce či hudebníky, případně vymoženosti technické. A když se řekne Laponsko a polární záře, jistě vás napadnou tato jména: Norsko, Finsko a Švédsko. A právě o posledně jmenované zemi, mé první návštěvě a krajanech ve Švédsku žijících bych vám ráda vyprávěla. Zároveň tímto navazuji na sérii článků „Kterak krajany hledali jsme...“, jež připravoval můj milý předchůdce, vynikající fotograf a bývalý editor Zpravodaje, Dušan Swalens. Ten procestoval kus světa a setkal se s Čechy či jejich potomky v Buenos Aires, v Litvě či ve Švýcarsku (Zpravodaje č.1, č.2 a č.3/2013).

Ti z vás, kteří sledují krajanské aktivity u nás i v jiných zemích, jistě zhlédli dokumentární snímek České kořeny, který představil v roce 2010 také Čechy žijící ve Švédsku (viz webové stránky www.ceskekořeny.cz). Našich krajanů v této krásné zemi žije ale mnoho a ve filmu vystoupila a o svých životech vyprávěla jen malá, nicméně důležitá část tamější komunity.

Mě také zajímalo, jací jsou lidé, kteří odešli z naší pidi-zemičky do země s téměř 100 000 jezery, z těch našich menších prostor do krajiny, která čítá necelých 10 milionů obyvatel na neuvěřitelných 450 000 km². A tak jsem před prvním výletem za přítelovinou rodinou v roce 2015 zavolala na velvyslanectví ve Stockholmu. Telefon mi zvedla a mile se mnou komunikovala paní Vykopalová, se kterou jsem se měla během první návštěvy Švédska setkat. Bohužel jsme nebyly schopné najít vhodnou společnou chvíli, nicméně setkala jsem se s jejími kolegy, Rosettou a Lennartem Bengtssonovými.

Lennart Bengtsson, ac sám Švéd, je předsedou Švédsko-česko-slovenské společnosti (Svensk-Tjeckisk-Slovakiska Föreningen) se sídlem ve Stockholmu a hlavně velkým mi-

S Rosettou a Lennartem Bengtssonovými © foto Ulf Gjerdingen

lovníkem českých zemí. Spolu se svou manželkou Rosettou, původem Češkou, se starají o organizaci akcí pro krajany z ČR, ale také o propagaci české kultury ve Švédsku a zprostředkovávání informací o nejrůznějších českých událostech, konajících se jak ve Švédsku, tak v České republice.

Kdy ale tento spolek vznikl? Švédsko-česko-slovenská společnost byla založena ve 30. letech 20. století Amelií Posse-Brázdovou, švédskou autorkou a manželkou českého malíře Oskara Brázdy. Spolek pořádá, stejně jako ten náš, Mikulášskou nadílku, na kterou se sjíždějí krajané se svými dětmi ze Stockholmu i z okolí. Pro svých zhruba 150 členů z řad Čechů, Slováků a Švédů vedení spolku dále organizuje koncerty, promítání filmů, besedy a přednášky či jednou ročně také přátelské víkendové setkání. Jejich stránka www.stsf.hemsida24.se je převážně ve švédštině.

S mým přítelem Ulfem jsme se tedy v jednom z posledních prosincových dnů vypravili do části švédské metropole nazývané Ålsjöv. Nasněžilo ten rok až po Štědrém dnu, ale zato pořádně. My jsme koukali na malebnou krajinu oblečenou do bílého kabátu a osázenou krásnými domy, které mi připomínaly vesnici, kde žila Pipi Dlouhá punčocha. Protože v zimních měsících je zde světla vskutku poskrovnu, vystoupili jsme z autobusu za tmy

a dle mapy vykročili směrem k adrese, kterou mi Rosetta poslala. Po pár krocích jsme ale potkali mile vypadající dámu, která se nás švédsky a s trochou obav v hlase ptala, jestli jsme neviděli z autobusu vystupovat ještě nějaké další lidi. Ta dáma totiž byla Rosetta Bengtsson a vůbec nečekala, že členové jiného krajanského spolku budou „tak mladí“, proto si myslela, že jsme smluveným autobusem nejspíš nedorazili. Příjemný trojjazyčný večer u Bengtssonových se nesl v duchu diskuze na téma existence krajanských spolků v dnešní době. Rosetta nám dokonce nachystala výbornou večeři a jako dezert švédskou pochoutku, kterou si díky dále uvedenému receptu můžete udělat i vy doma.

Nedostatek mladších členů a všeobecně nezájem mladých generací o spolkovou činnost - to je věc, která trápí nejedno krajanské sdružení, zvláště v zemích, kam krajané odešli v době okupace. Nové generace si již nepamatují, proč se jejich rodiče scházeli, a díky využívání vyspělé komunikační techniky a dostupnosti informací na internetu necítí potřebu se s krajany scházet. Tato smutná pravda se podepsala na existenci Sdružení svobodných Čechů a Slováků ve Stockholmu (De fria Tjeckernas och Slovakernas förening i Stockholm), který byl loni zrušen. Pan Otakar Štorch, předseda Sdružení po dlou-

Malebná švédská krajina zasypaná sněhem

Vodou protkaný Stockholm

Ve Stockholmu najdete historicky první skansen

Švédsko je také království © foto Zuzana Jirglová

hých 16 let, se s námi sešel v jedné kouzelné kavárně ve Vallentuně. O panu Štorchovi, který byl v době okupace politickým vězněm, a o jeho nelehkém osudu se můžete dočíst v mnoha článcích. Když ale člověk slyší to, co pan Štorch prožil, z jeho vlastních úst, někdy až běhá mráz po zádech... Laskavost a otevřenost se projevuje u všech švédských Čechů, se kterými jsme se během vánočních prázdnin v roce 2015 setkali. Pan Otakar nám dokonce daroval svoji poslední sbírku básní *Morality* a jednu z jeho básní si můžete přečíst i vy.

Ve Švédsku existuje několik dalších organizací pro krajany. V české komunitě velmi vyniká všestranně zaměřená historička, paní Blanka Karlsson, s kterou jsem měla možnost krátce pohovořit na krajanské konferenci v Praze. O jejích aktivitách, knihách a projektech se můžete více dozvědět na stránkách www.fencingperformance.com/blankapragensis.

Zdá se, že není úplně jednoduché spolkovou činnost a kontakty s krajany udržet, zvláště v tak rozlehlé zemi, kde jsou krajane roztroušeni ve velkých vzdálenostech.

Přeji krajanským komunitám ve Švédsku, aby se zájem o společné bytí obnovil. My v Belgii můžeme být vděční všem příznivcům, kteří na naše akce i události pořádané jinými sdruženími chodí či aktivně při nich pomáhají.

Zuzana

ALTERNATIVA TRÁVY

Otakar Štorch

*Trávo březnová nepodupu tě
když ještě v šerosvitu jsi
A kdepak zkázy říjnové
bych zažehnout mohl
a tvé obyvatele tak zpopelnit
Skosit tě
nanejvýš senosečí a otavou
aby tvé polní kvítí
nám vůbec mohlo ještě kvést
Na tobě zrakem a navíc bosky
pak z chaosu světa jakoby odměnou
mě jistě odvedeš*

(sbírka *MORALITY*, Stockholm 2004)

S panem Otakarem Štorchem
© foto Ulf Gjendingen

Pečená jablka s vanilkovou omáčkou

Na 3 porce budeme potřebovat:

- 3 stejně velká jablka
- marcipánovou hmotu
- skořici
- cukr krystal
- máslo
- 1 vanilkovou omáčku (již hotovou nebo v prášku)
- vlašské ořechy

Jablka umyjeme a vykrojíme jadřinec (pozor: jablka musí ale zůstat vcelku). Pospeme cukrem a skořicí a vložíme do zapékací misky. Otvor po odstranění jadřince vyplníme marcipánovou hmotou a na každé jablko dáme kousek másla. Pečeme v předehřáté troubě na 220°C cca 20-30min doměkka (dle velikosti a druhu jablek). Servírujeme teplé v zapékací míse, přelejeme vanilkovou omáčkou a bohatě posypeme hrubě nadrcenými vlašskými ořechy.

EXKLUZIVNÍ ČASOPIS O ČESKÉ REPUBLICE

Exkluzivní časopis o České republice
MOJE ZEMĚ
... i doma je co objevovat

Každý rok více než šest set stran zajímavého čtení, reportáží, historických kauz, záhad, tipů na výlety, kvízů a efektních fotografií z České republiky.

... I DOMA
JE CO OBJEVOVAT

OBJEDNÁVEJTE

na stránkách:

www.mojezeme.cz

ROČNÍ

PŘEDPLATNÉ

do Evropy:

do zámoří:

180 Kč

702 Kč

804 Kč

online verze:

tištěná verze:

tištěná verze:

alza.cz

send.cz

send.cz

Společenská rubrika

Milí krajané, nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.

17. října 2016 se narodila **Amálka**, dcera Jakuba a Adély Mazurových (Adéla Jelínková).

23. listopadu 2016 se narodila **Alice**, dcera Matthieua Billena a Dagmar Kneřové.

20. ledna 2017 se narodila **Mila**, dcera Davida a Katariny Hesslevikových, starší bratříčkové se jmenují **David a Adam**.

Upřímně rodičům blahopřejeme. Necht' vám děti přinášejí jen samou radost!

19. listopadu 2016 uzavřeli na radnici ve městě Rixensart manželství **Martin Schmalzried a Mégane Olinger**.

Novomanželům blahopřejeme a přejeme hodně lásky a štěstí.

2. února 2017	oslaví obdivuhodné narozeniny paní Louise Hollinsky .	24. března 2017	oslaví narozeniny paní Svatoslava Čulíková z Lutychu.
11. února 2017	oslaví narozeniny pan Miroslav Černý , muzikolog.	25. března 2017	oslaví narozeniny paní Ilona Zuzaňáková .
22. února 2017	oslaví narozeniny paní Anna Kratochvílová , operní zpěvačka.	1. dubna 2017	oslaví krásné narozeniny paní Adriena Vander Perre , bývalá tlumočnice.
25. února 2017	oslaví narozeniny Karin Dem Harvanová , naše milá pokladní.	3. dubna 2017	oslaví narozeniny členka Besedy, paní Halina Ogrocká .

6. března 2017 oslaví 113. narozeniny naše milá Beseda.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme a přejeme hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Beseda s Milenou Štráfeldovou a burza knih	České centrum avenue A. Buyl 150, 1050 Brusel	pátek 24. 2. 2017 od 19 h, burza knih od 18 h
Andělské vaření	Rue des Arbalétriers 51 1420 Braine-l'Alleud	sobota 11. 3. 2017 od 15 h
Burza knih	Pražský dům, Av. Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 26. 3. 2017 od 15 h do 16 h
Dýchánek a beseda s autorkou fantasy	Pražský dům, Av. Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 26. 3. 2017 od 16 h do 18 h
Servácovská taneční zábava	Sál Ten Noey, Gemeentestraat 25 1210 Sint-Joost-ten-Node	sobota 13. 5. 2017 od 19 h
Dětský den s grilováním	« Bois des Rêves » u Ottignies a Wavru	neděle 11. 6. 2017 od 12 h do 19 h

Zpravodaj vychází čtvrtletně. Členové Besedy dostávají výtisk poštou automaticky, ostatní na požádání.

Každý zájemce může dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej též můžete z webových stránek Besedy www.beseda.be

Příští číslo Zpravodaje vyjde v květnu 2017, uzávěrka pro vaše příspěvky je 15. dubna 2017.

Pište nám na adresu spolek@beseda.be, nebo poštou na:

Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud
Telefon: 0032 (0)2 / 384 96 44 **Mobil:** 0032 (0)497 / 92 81 62